

Naročnina

z naša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna števil. 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA: pri g.
Benko nar. poslanec v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštno hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglašom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

III. LETO

Murska Sobota, 23. decembra 1934.

ŠTEV. 52

Mir ljudem na zemlji ...

Božič je najveličastnejši praznik v letu; saj ga je človeštvo že od nekdanj smatralo za dan miru in sprave. Predvsem pa je to praznik družine. Sinovi in hčere, ki so morda že leta razkropljeni po širnem svetu, hite ta dan pod domače krove, da v družinski skupnosti obudijo spomine na mladostna leta, ko so brezskrbno živeli v domači hiši in si postavljali jaslice.

Čeravno živimo v času, ki ne dopušča sanjarenja, se vendar vsakdo želi ta dan iztrgati vsaj za hip iz burnih valov življenja in se zateči v mirni družinski kotiček.

Letošnji božič bomo mi Jugoslovani praznovali v tišini in notranji zbranosti, ker ne samo mi, ampak vsa Evropa je letos izgubila največjega poborca miru, našega Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja.

Vsi, ki so okušali gorje zadnje svetovne vojne, se prav dobro zavedajo, kakšen blagodar je mir za človeštvo. Zato je tudi naš narod, čeprav ranjen v dno srca, ohranil v teh težkih in tragičnih dneh mirne živce ter tako ponovno podal dokaz o svoji veliki miroljubnosti, potem ko je na nešteti bojiščih dokazal svetu svoje junastvo. Le tej naši skrajni miroljubnosti se mora danes svet zahvaliti, ako ne obhajamo letos božiča v plamenu in bojnem metžu. Saj je svet danes podoben sodu smodnika, ki mu zadostuje le mala iskra, da se vname in razširi grozljiv požar.

Na daljnem vzhodu se že leta čuje podzemeljsko pritajeno gromenje, ki naznanja bližajoči se vihar. Japonska se danes smatra za zaščitnico vseh barvanih plemen, ki jih hoče povesti proti gospodujočemu belemu človeku. Pripravljajoč se za gigantsko borbo za Tih ocean, grade Japonci z mrzlično naglico svoje vojno brodovje. Veliko tekmovalstvo med Ameriko in Japonsko se je že pričelo in nihče ne ve, kako in kdaj se bo končalo.

Japonska ekspanzija se ne zadovoljuje z zasedbo Mandžurije, ampak vse kaže, da stremlji po skorajšnji osvojitvi ruskega primorja in Vladivostoka ter morda tudi vzhodne Sibirije. Tudi v

Evropi je ozračje še vedno napeto in svinčeno. Ponovna oborožitev Nemčije močno razburja Francijo, pa tudi Anglijo. Iz strahu pred nemškim pritiskom se tudi Italija skuša približevati Franciji. V koliko je to približevanje odkritosrčno, je pa drugo vprašanje. Za neuspehi, ki jih je v zadnjem času Italija doživela v Evropi, skuša, kakor se dozdeva, najti nadomestila v Afriki. Zadnja sporočila nam znajo povedati o krvavih spopadih, ki so se izvršili med Abesinci in Italijani.

Še nekaj dni nas loči od plebiscita v Posarju, ki se bo vršil 13. januarja. Upati je, da poteče vse v miru in redu. Vsekakor pa obstojajo velike nevarnosti zapletljajev po doseženem plebiscitu. Netiva je torej povsod dovolj in diplomate čaka še trdo delo, ako

bodo hoteli ohraniti človeštvu tako potrebni mir.

Napačno bi bilo mnenje, da se rešimo težke gospodarske krize z vojnimi zapletljaji. Svetovno gospodarstvo potrebuje mirnega in smotrenega dela, ki se pa mora izvesti le v splošnem, mednarodnem zaupanju in miru.

Ko obhajamo v teh težkih dneh veličastne božične praznike in poslušamo zvonjenje domačih zvonov, nam je v veliko tolažbo, da naš veliki kralj - Mučenik miru ni padel zaman sredi dela za veliko mirovno zgradbo v Evropi, kajti to, kar bi morda ne zmogla cela desetletja, je povzročila velika žrtev našega Ujedinitelja. Kajti ves jugoslovanski narod, od Vardarja do Triglava stoji danes složen in edin za svojim mladim kraljem, da brani svojo enotno domovino in svoj mir.

Vsem našim sotrudnikom, cenjenim čitateljem in prijateljem našega lista, želi vesele božične praznike.

Uredništvo in Uprava lista.

Klic po složnosti.

Pavel Diakon, zgodovinar, Langobardov nam izpričuje, da je kralj Langobardov Alboin svojo zemljo Panonijo podelil Obrom, ter odšel s svojim narodom v Italijo na Veliki pondeljek 1. aprila 568. leta. Takrat so se radi odhoda Langobardov mogli naseliti v naših krajih naši slovenski predniki, takrat še zavezniki in deloma podložniki Obrov. Kdaj so stari Slovenci zasedli Slov. Krajino, natančno ne vemo. Okoli l. 580. so Slovenci že zasedli okoliške nekdanjih škofij v Celeji (Celju), Emoni (Ljubljani) in Virunumu (pri Gospe Sveti). Nekako takrat so morali Slovenci naseliti tudi Slov. Krajino.

Usoda Slovincem ni bila mila. Od velikega, takrat zasedenega ozemlja, ki je segalo nekako od Biatnega jezera na vzhodu in do Lienza na Tirolskem na zapadu, in od Donave na severu do Jadranskega morja na jugu, smo izgubili dve tretjini. Proces raznarodovanja in izpodrivanja Slovencev se še danes nadaljuje pri onih

delih našega naroda, ki še dalje ječi pod tujim jarmom v Italiji in v Avstriji.

Zgornji zgodovinski podatki pa nam kažejo, da so Slovenci držali v Slov. Krajini svojo posest in svojo narodnost že blizu 1400 let, dasi tudi tu razmere niso bile ugodne, morda še neugodnejše kot drugje. Le redko so bili Prekmurški Slovenci v slovenski državni skupnosti, in to za časa kralja Sama in knezov Pribine in Koclja. V vseh drugih dobah pa sama tuja vlada, samo tuj jarem, samo trpljenje za tuje interese brez izgleda na rešitev. Kdo je mogel upati še pred dobrimi 20 leti, da bo požrtvovalnost in brezprimerna hrabrost srbskega dela našega naroda, ojačenega z dvema divizijama dobrovoljcev v veliki vojni priborila svobodo Jugoslovanom iz Avstro-ogrske monarhije.

Vse to pa nam kaže, da je tudi v Slov. Krajini v našem narodu živel globoka in trdna narodna zavest, ki je kljubovala mnogim stoletjem tuje

nadvlade, in stoletjem poiskov izpodrivanja in raznarodovanja, in privreda naš tukajšnji narod končno tudi v svobodno novo domovino Jugoslavijo.

Ta narod je gotovo tudi svoji novi svobodni domovini zvest in vdan, tako kakor je drugje narod v državi, vdan in zvest kralju in domovini. Seveda bo trajalo še leta, morda desetletja, da bo v novi državi vse v redu.

Konzervativnost širokih množic kmečkega ljudstva, ki napravlja iz njih na eni strani ravno najzanesljivejše temelje vseh držav na svetu, na drugi strani tudi ovira, da bi se mogle te množice hitro oživeti v nove razmere. Za to je treba časa ter pametnega in smotrenega dela in nacionalne vzgoje. To velja gotovo za vse predele naše velike domovine.

Za to delo so poklicani izobraženi sloji. Učitelstvu je itak po zakonu naloženo izvenšolsko nacionalno delo, je pa dolžnost tudi pripadnikov vseh drugih šolanih poklicev, da se ne omeje na svoje poklicno delovanje, ampak delajo po svojih močeh in po svoji strokovni izobrazbi nesebično z ljubeznijo za narod na nacionalnem, vzgojnem in gospodarskem delu. Osobito je ta potreba in s tem tudi dolžnost podana na deželi, med kmetiskim ljudstvom, ki radi svojega težkega dela in siromaštva ne more za svoje šolanje porabiti niti toliko časa niti toliko denarja, da bi moglo doseči z rednim šolanjem v državnih šolah oni minimum strokovne izobrazbe, ki mu je potreben.

Da ta cilj dosežemo, bo potrebno, kakor drugje, tudi pri nas, da v teh težkih dneh, polnih gospodarskih in političnih nevarnosti, združimo svoja srca, svojo voljo in svoje zmožnosti k skupnemu delu za narod. Ne pojdemo se več prišleke in domačine, ponehajo naj očitki madžaronstva na naslov naroda, ki je skoraj 19 stoletij znal ohraniti v najtežjih razmerah svojo narodnost. Predvsem pa se zavedajmo, da naj bodo osebnasprotstva poravnana, tako ali tako, vedno le med prizadejimi in da javnega dela ne smejo motiti in ovirati. Ne bodimo malenkostni!

Tako bomo najboljše služili svoji domovini in izpolnjevali poslednjo zapoved našega pokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Zaprisega rezervnih oficirjev iz Prekmurja.

Prošlo nedeljo 9. t. m. so polagali vsi rezervni oficirji v državi vojaško prisego Nj. Vel. Kralju Petru II. Rezerni oficirji Prekmurja so jo polagali na več krajih; ena skupina v Ptuj, dalje evangeličani in pravoslavni v Varaždinu, muslimani, starokatoliki in grkokatoliki v Zagrebu, velika večina od njih pa je položila prisego v Čakovcu.

Tam se je zbralo 30 rezervnih oficirjev iz sreza Murska Sobota, ter večja skupina iz sreza Dol. Lendava, poleg rezervnih oficirjev iz drugih občin vojnega okroga Varaždin. Vsega skupaj je bilo nad 250 rezervnih oficirjev.

Po lepem govoru katoliškega in izraelitskega svečenika, so položili rezervni oficirji, ločeno po obeh verah prisego v pričo komandanta konjiškega polka podpolkovnika Jovića, zastave polka in to spremljajočega častnega voda vojakov.

Po položeni prisegi je komandant polka v krasnem nagovoru čestital rezervnim oficirjem k položeni prisegi. Povdaril je, da se bo treba po izgubi Viteškega Kralja Aleksandra Zedinitelja še tesneje zbrati okoli Njegovega mladega sinu Njeg. Vel. Kralja Petra II. Opozoril je rezervne oficirje, da so člani naše slavne, z nešteti zmagami ovenčane vojske in, da nosijo poleg aktivnih oficirjev glavno odgovornost za duh in moralo vojske, ki sta večjega pomena od številčnega stanja in od samih tehničnih sredstev.

5000 vojaških obveznikov priseglo kralju.

Dne 16. decembra ob 10: uri so prisegli vojaški obvezniki letnikov 1884—1913 na živinskem sejmišču v Murski Soboti. 5000 rezervistov pa je že takšno število, da so ulice popolnoma počrnele. Na sejmišču so se radi prisega porazdelili po veri in docela pokrili velik prostor. Prisego so položili v navzočnosti komandanta mesta, g. Lazarevića. Dr. Kelenc je v krasnem govoru obrazložil pomen prisega, njeno važnost in dolžnost. Povdarjal je, da je naša dolžnost služiti kralju in domovini, ker Bog sam

to zahteva od nas, kar jasno vidimo v četrti božji zapovedi. S tem, da zvesto služimo kralju, služimo tudi domovini in Bogu in končno, samemu sebi, ker čuvamo lastno imetje, lastno rodbino in skrbimo za lastno srečo.

V istem smislu sta govorila še g. Darvaš, evang. duhovnik ter Dr. Roth, tukajšnji rabin.

Po izrečni prisegi je nagovoril obveznike komandant mesta s takšnimi ognjevitimi besedami, da je vsak čtul v sebi dolžnost braniti domovino do zadnje kaplje krvi, ko pride ukaz.

Med drugim je dejal: „Zvesta narodna vojska, kateri pripadate tudi vi podoficirji, kaprali in redovi, bo izvršila častno svojo sveto dolžnost in nudila vso svojo pomoč mlademu kralju, da bo mogel tudi on nositi zastavo domovine tako visoko, kakor njegov oče.“

Čestitam vam junaki, k prisegi in s polnim prepričanjem, da smo enodušni v zvestobi in ljubezni do kralja in domovine, vas vabim, da najvišjemu zapovedniku zakličemo: Živel Nj. Vel. kralj Peter II.!

Kakor se je videlo iz resnih obrazov, je vsak prav dobro razumel komandantove besede, razumel je tudi nameri, naših sovražnikov, ko so nam ubili kralja Zedinitelja. Večno bodo ostale njegove besede: Ču v a j t e J u g o s l a v i j o !

In v nedeljo je narod prisegel; zato je ta prisega najvažnejši zgodovinski dan. Tako jamči ves narod, da bo domovina ostala nedotaknjena, ko s prisego izreka zvestobo Nj. Vel. ličanstvu Kralju Petru II.

Božičnica Kola Jugoslovanskih sester.

Ogromno in požrtvovalno delo naših Kolašic, 200 učencev narodne šole oblečenih in obutih, 30 dijakov pre-skrbljenih.

V Murski Soboti imamo več dobrodelnih društev kakor: Kolo jugosl. sester, Evang. žensko društvo, Evrejsko društvo, Krajevni odbor R. K., Meščanski dom in Zaščito dece in mladine. Vsa ta društva so po njih denarnih močeh nudila o Božiču pomoč siromašni mladini, dijakom in odraslim, vendar pa niso dosegla večjih uspe-

hov z ozirom na razpršena sredstva. Letos pa je občinski predsednik, g. Hartner, povabil predstavnike teh društev k sejam, ki so imele samo namen centralizirati delovanje teh društev. To idejo je prvi podprl Meščanski dom z zneskom 1200 Din. Kot najagilnejše od vseh teh društev je Kolo jugosl. sester, katero deluje že nekaj let prav plodonosno, a se je delovanje pod upravo predsednice, g. Narančičeve, še pojačilo.

Omenjena društva so izročila vsa sredstva „Kolu“, ki je 17. decembra, na rojstni dan pokojnega kralja Uje dinitelja, v Sokolskem domu otiralo solze in pregnalo skrbi marsikateri družini.

„Za vse je svet dovolj bogat... in vendar ni! Naše sestre so potrkale na vrata onih, ki živé v izobilju ter zbrale precejšnje zneske. Muka je to in težava — a vse se prenese, če je v srcih ljubezen. V naših sestrah pa te ne manjka; zato pa Bog blagoslavlja to delo, ki je danes prav angelska tolažba in uteha.“

Po kratkem nagovoru g. predsednika občine, po nastopu nebeških krilatcev ob božičnem drevesu, je sledilo obdarovanje.

Naj bo na tem mestu izrečena zahvala vsem, ki so se potrudili ter priskočili siromašnim na pomoč.

Ali mi ne pojdemo na grob Velikega kralja na Oplenac?

Nismo Ga videli živega, hočemo videti vsaj kraj, kjer je pokopan!

Tako nas vprašuje bolj reven kmet iz dežele. Kakšen odgovor bi mu dali? Vse, kar je krivega, naj bo ravno. To velja posebno za božične praznike. Izravnati pa ni mogoče, dokler nismo poravnali našega dolga Njemu, ki nas je ščitil, ljubil in vodil ter se sam daroval za našo srečo in bodočnost. Dolžnost nas veže, da obiščemo Njegov grob, da s tem vsaj malo poravnamo naše dolgove. Upamo, da bo poklonitev naših Prekmurcev organiziral naš poslanec s čim manjšimi izdatki. Na grobu pa se naj poklonijo naša srca, t. j. naši kmetje. Oni so steber domovine. Oni so naša moč in sok naše zemlje.

Gospod ban Drago Marušič, ki je 10. dec. praznoval 50 letnico kakor smo poročali v prejšnji številki Murske Krajine

Odlikovanja za usluge stratosfernima letalcima.

Komaj dobro leto je, odkar je prišel v Mursko Soboto naš upravnik pošte, gospod Vutkovič Slavko, pa si je pridobil v naših vrstah toliko simpatij, da smo prežeti odkritosrčnega veselja, ko mu zamoremo čestitati k visokemu odlikovanju viteškega reda Leopolda II., katero mu je naklonil Nj. Vel. belgijski kralj.

Vsem Prekmurcem je še v dobrem spominu letošnji 18. avgust, ko se je raznesla vest, da je pristal v naši vasi Ženavlje stratosferni balon belgijskih učenjakov prof. Cosynsa in Van der Elsta. Ves svet je bil v pričakovanju prvih vesti o usodi znanstvenikov in gospod upravnik se je takoj zavedel, kako velike važnosti je, da jima po svojih močeh priskoči na pomoč. Zato se je takoj podal v Petrovce, kjer je osebno vršil naporno službo pri telefonu, dan in noč brez oddiha, saj so takrat znanstveniki in novinarji iz vsega sveta iskali stikov s Prekmurjem. Dne 15. t. m. mu je belgijski konzul dr. Dular v prostorih belgijskega konzulata v Ljubljani izročil odlikovanje v znak priznanja za te usluge.

Kmetska trdovratnost.

(Nadaljevanje.)

Najprej stopimo za rajnikom Hudnikom. In sicer ga spet vidimo tisti dan, ko mu je njegov angel varuh vprav vzel dušo iz ust ter jo prinesel na ravnino pred nebeškimi dvori, postavivši jo tja, da napravi sama in peš tistih par korakov do nebeških vrat, kakor jih mora napraviti vsak zemljan, papež ali kralj, gospod ali kmet.

Hudnik kar ostrmi, koliko jih je teh dvorov in kakšnih že od zunaj — tako nepopisno lepih, da je najbolje, če se opisovanja še lotiš ne.

Le kolikor je za potrebo: v tistem nebeškem jeziku, ki ga razume zdaj tudi naš Hudnik, je nad vsakim teh ogromnih poslopij z zlatimi črkami zapisano: prvi, drugi, tretji

oddelek, in tako dalje do desetega. In vsak oddelek ima vrata do stropa, največja pa oni posebni in nekoliko bolj naprej pomaknjeni v sredi, na katerem stoji napis: „Sodišče“.

„Jajmene, tu bo, kar bo!“ spozna Hudnik in najrajši bi se obrnil, če bi vedel kam, čeprav v življenju kakor smo videli, ni bil eden izmed tistih, ki bi se obračali.

No, že ga opazi stražnik, čuvaj ali kar je ta lepa postava v blešččem plašču tam pred temi vrati, ki mu miga bliža.

„Hvaljen!“ odgovori postava in vpraša: „Odkod, prijatelj?“

„S Tolminskega, pokorno javim“, pravi Hudnik.

„O, s Tolminskega?“ se nasmeje nebeščan. „No, kaj imaš na vesti? Primojduševal si se seveda, dregnil morda kdaj koga pod rebra, stal ponoči na kakih lestvah, dokler

si bil še mlad, pa zlezel morebiti celo noter, a ni bilo nič drugega, kaj? Sicer pa imaš odvezo, ne? Kar tja tu na levo stopi in skozi tista vrata pojdi, ki imajo napis „deset“. In dobro se imej!“

„Pa — sodba? Kdaj bom klican na razpravo?“ si dovoli Hudnik, ki ga stvar vendar le preveč skrbi in misli, da ga hočejo le za danes tako odpraviti, kakor je pri kancelijski gospodi že navada.

„Razprava?“ osupne nebeščan. „Kakšne izraze ti ta pozna! Kaj si se morda pravdaril doli po svetu? Zakaj si se?“

„Kramarijo sem imel... nekaj malega...“ se opravičuje Hudnik.

„Kramarijo? Oho! Hm, res da mnogo nisi mogel naslepariti s tistimi dvajsetimi kilami soli in desetimi sladkorja. Ampak stvar je zdaj vendar malo drugačna in ne morem prevzeti

sam odgovornosti. Kar tu noter stopi za vsak slučaj — prva vrata na desno — in tistemu gospodu pri prvi mizi se javi!“

Molčal bi bil! si očita Hudnik, a kajnaj stori. Preveč natančni tako niso videti...

Notri pa je že od sile lepo. Vrata pri vratih in vse suho zlato. In iz suhega zlata z dijamantnim prstanom je roka, ki kaže po srebrnih stopnicah v prvo nadstropje ter je čitati pod njo: „Sveti Peter“.

I, saj res! odobri Hudnik. Doli na svetu pa smo mislili, da že kar pri vratih stoji in vsako šemo sam pozdravi!

Toda za enkrat mu gredo še preveč lastne stvari po glavi in zato urno odpre prva vrata na desno. In glej, že je tam tisti gospod, pri katerem naj se javi. Ročno mu pove ime, priimek, kraj in poklic. (Dalje.)

Istočasno smo zvedeli, da je gospod upravnik napredoval v VI. položajno skupino.

Pridružujemo se njegovemu veselju ter mu prav iskreno čestitamo.

Isti red pa je prejel tudi šolski upravitelj v Ženavljah, g. Karol Škerget. Po vseh močeh se je trudil, da bi znanstvenikoma bilo ugodno v mali slovenski vasi, posebno še pod krovom državne narodne šole, ki je znak ljubezni, spoštovanja in napredka. O tem sta bila znanstvenika gotovo prepričana. Gospodu upravitelju prav iz srca čestitamo.

Vutković Slavko, upravnik pošte v Murski Soboti.

Žalna akademija Sokolskega društva.

Na predvečer rojstnega dneva blagokojnega Viteškega Kralja Aleksandra I. Zedinitelja je tukajšnje Sokolsko društvo priredilo žalno akademijo z lepim in primernim sporedom.

Prvo točko je izpolnil primarij Dr. Brezovnik s svojim predavanjem o zgodovinski vlogi Karadjordjevičev za osvoboditev in zedinjenje Jugoslovčanov. Opisal je v lepih in jedrnatih besedah monumentalne like Karadjordja, Kralja Petra I. in pok. Kralja Aleksandra.

Na to je nastopil pod vodstvom prof. Justina orkester Sokolskega društva s tremi skladbami. Izvajal je Adamičevo Žalno koračnico, Ketelbejev Sanktuarij in Šopenovo Žalno koračnico. Adamičeva koračnica je bila tu prvič izvajana v priredbi za salonski orkester na podlagi originalne partiture, katero je skladatelj sam napravil za naš sokolski orkester. Skladba v priredbi za salonski orkester izgubi mnogo napram originalni polni zasedbi, ker manjkajo pihala, ki so pri koračnicah nepogrešljiva. Pri znani Šopenovi Žalni koračnici, najlepši iz vse glasbene literature, bi bilo omeniti, da je spremljala tudi našega pok. Kralja v Beogradu na potu iz Saborne cerkve proti večnemu bivališču na Oplencu. Skladbe so bile dobro naštudirane, pri obeh koračnicah je manjkalo pihal, s katerimi naš orkester žal ne razpolaga.

Poslednja točka je bila melodrama: „Krik domovine“. To povsem originalno delo ni bilo le izvajano po

članih društva, ampak je sploh originalno delo naslednjih članov: V blesteči slovenščini napisano pesniško besedilo je delo M. F., glasba je od prof. Justina, pantomimo pa so sestavili Bračko, Flegar, Pečkova in Pirtokova. Delo zasluži po svoji kvaliteti, da ne ostane pri premijeri v Murski Soboti, ampak, da se vprizori tudi na drugih sokolskih odrih.

Izvajanje melodrame je bilo v splošnem brezhibno in zelo učinkovito. Osobito so se odlikovali med

izvajalci prof. Potokar in pri petju koral gđ. Gregorčeva. Pri skupnih recitacijah so bili moški glasovi bolj ubrani kot ženski. Ženski glasovi so preveč diferirali med seboj v višini.

P. melodrama je doživela poln uspeh, osobito konec z lepim Justinovim koralom je zelo efektan. Marsikatero oko so orosile solze.

Sokolskemu društvu, njegovemu vodstvu in vodjem te prireditve moramo izreči priznanje, da je rojstni dan našega pok. Kralja proslavilo kar najlepše.

DOMAČE VESZI

— Občani. Približuje se zima z vso svojo strogostjo, katero dvojno občutijo revnejši sloji. Dolžnost vseh nas je, da priskečimo po možnosti na pomoč. Dobro nam bo došla vsaka malenkost, stare obleke, perilo, obutev in vsakovrstna živila. Prosim vse občane, da se pridružijo tej pomožni akciji, naj preiščejo svoje omare in podarijo, kar zamorejo. V četrtek, dne 20. t. m. bodo hodili občinski nastavlenci od hiše do hiše in pobirali darove! Prosim, da se darovi do tega časa pripravijo. Prepričan sem, da čutijo vsi občani Murske Sobote z revnimi ter se bodo mojemu pozivu radevolje odzvali. Ako bi naši občinski nameščenci ne mogli obiskati sleherno rodbino, ki bi bila voljna kaj darovati, prosim prav vljudno, da prigrasijo nudeno pomoč v naturalijah, kar na občini. Pomagajmo in priredimo tudi revnejšim vesel Božič! Murska Sobota, dne 17. decembra 1934. Hartner I. r. predsednik občine.

— Podpirajte šolsko kuhinjo! 1. decembra je pričela poslovati na državni narodni šoli v Murski Soboti šolska kuhinja. Dnevno dobiva 50 učencev toplo mleko in kruh. Akcija je silno važna zlasti v teh bednih časih. Spominjajte se šolske kuhinje z denarnimi prispevki, saj gre za naš rod, da ga ohranimo zdravega in močnega!

— Današnji številki prilagamo vsem našim cenjenim naročnikom brošuro: Zdravljenje s pomočjo zdravilnih svojstev zelišč od dr. R. W. Pearsona, šef-zdravnika v Angleški Indiji. To brošuro poklanjamo brezplačno in samo prosimo, da jo naši naročniki temeljito prečitajo. Priporočajte jo tudi drugim, ker nudi prav dobre nasvete, ki nam bodo marsikdaj prišli prav v življenju.

— Zahvala. Uprava narodne šole v M. Soboti se zahvaljuje vsem dobrodelnim društvom, posebno še Kolu jugosl. sester, ki so na tako lep način proslavila 17. december s tem, da so 200 učencem priskočila na pomoč z obleko, obutvijo in perilom.

— Vlom v banovinsko skladišče cestnega odbora. Prvi vlom te vrste se je izvršil v Murski Soboti na Lendavski cesti in sicer v noči od 17. na 18. december. Zlikovci so prežagali na oknu železne križe in prišli v skladišče. Odnegli so s seboj vse, kar bi imelo kako vrednost.

— Opozorilo kolesarjem! Živimo v časih, ko se je prometno sredstvo tako razširilo, da ni človek varen pred njim niti na trotoarjih, da ne rečemo na javnih ulicah, kjer je človek že v življenjski nevarnosti. Policijski organi bodo že storili svojo dolžnost in, če bodo morali kolesarji plačati denarno globo ali pa se zagovarjati pred sodiščem, naj si pripišejo sami sebi. Mi smo jih javno opozorili!

— Veselje je kratko, kesanje pa dolgo! O resničnosti tega pregovora se je že marsikatera gospodinja prepričala, ko je pregledovala svoje prezigodaj raztrgano perilo, ki ga je prala s kakim samodelujočim pralnim praškom ali z maoj vrednim milom. Zato vsaki gospodinjini svetujemo, da pere svoje perilo vedno le s priznanim do- rim milom Zlatorog, da se na ta način obvaruje pred neprijetnim presenečenjem.

— Cankova. V najlepši dobi svojega življenja, v starosti 46 let, nas je zapustil Derkač Franc, pek in trgovec, katerega je zadela srčna kap v soboto, dne 8. dec. t. l. ob pol 12. uri ponoči. Vest o nenadni smrti našega občana, ki je bil priljubljen in poznan skoraj po celem gornjem Prekmurju, je vsakega pretresla in skoraj noben spočetka ni hotel verjeti bridke resnice. Kako priljubljen je bil med našimi občani in občani sosednjih občin, je pokazal njegov pogreb, ki se je vršil v ponedeljek 10. t. m. ob 3. uri popoldan. Pogrebne molitve in slovo je opravil preč. g. župnik Keresturi Vincenc ob asistenci treh martiniških duhovnikov iz Murske Sobote. Cankovski cerkveni pevski zbor pa je pod vodstvom g. kantorja Poredoša iz Sv. Helene zapel ganljive žalostinke na domu in na pokopališču. Na njegovi zadnji poti ga je spremlila številna množica sorodnikov, sosedov, prijateljev in znancev. Spremljali pa so ga tudi naši domači gasilci in četa gasilcev iz Korovcev. Izguba našega občana pa je zadela ne samo njegovo družino, ampak tudi nas vseh, ki smo

ga poznali. Želimo, naj v hladnem grobu mirno počiva.

Gornja Lendava:

— Radi odlašanja — smrt. Veli ka lahkomišelnost se opazuje me narodom v slučaju bolezni. Bolnik se posveča premalo pažnje v do- bolovanja. V takih slučajih se ljudj zatekajo na pomoč namesto k zdrav- niku, k vaškim babam, ki „vračijo“ bolnika na svoj način, brez poznanj, kali bolezni. Pogostokrat se raditeg, pripeti, da je baš prepozna zdravniš- ka pomoč, vzrok bolnikove smrti. Zadnji teden je bil slučaj, ko je pri- nesla mati K. iz Otovec k tuk. zdrav- niku na pol živo triletno deklico, k je že sedem dni болоvala na davici. Nesrečna mati je iskala otroku po- moči še le takrat, ko ga je davilo že smrtno hropenje. Razumljivo, da od- pove v takem slučaju vsa zdravnikova sposobnost in znanost. Vrniti se je morala z umirajočo deklico, ki ji je že med potjo do doma izdihnila. Slu- čaj naj bode resno opozorilo vsem onim, ki v takih slučajih odklanjajo oziroma odlašajo zdrav. pomoč. Po- toči zvoniti je prepoznal!

— Občinski odbor J. N. S. bo imel v nedeljo 23. XII. svojo redno sejo v gost. Maršik. Pričetek ob pol 12. uri. Ob tej priliki bo imel g. predsednik Koglot predavanje „Pomen in važnost kmetijsko nadaljevalnih šol“, raditega naj bode udeležba od strani članov čim številnejša. Blagaj- nik naj pripravi izčrpno poročilo o stanju blagajne, zlasti o plačani članarini.

— Žalna proslava 1. decembra v Prosenjakovcih. Tudi mi se zave- damo naših državljskih dolžnosti do naše ljube domovine. Kakor bi vedeli, da je vsak naš glas na meji silno važen in vreden, da se ga za- beleži v Murski Krajini, se zbiramo v šoli in slavimo naše heroje. Posebno težko nam je za našim ljubljnim kraljem Aleksandrom, katerega nemo- remo pozabiti. Ko smo se zbrali dne 1. decembra ob 2. uri popoldne v šoli, nas je bilo lepo število. Prišli so gasilci iz Domanjševcev, društva šolska mladina ter prav mnogo osta- lega občinstva. Govoril nam je gosp. Fram o kralju Mirotvorcu. Ta dan smo posadili dve lipi našima kraljima v spomin.

VSATK TEDEN ENA.

V začetku svetovne vojne sta se srečala črnogorski in avstrijski oficir. Avstrijski oficir, ki je smatral Črno- gorca za manj vrednega in nepouče- nega, ga je vprašal: „Povej mi brate, zakaj se ti vojskuješ?“ Črnogorec mu odgovori: „Primanjuje nam ovc! Ampak tudi jaz bi rad vedel, zakaj se ti vojskuješ?“ Avstrijski oficir se postavi kot klin, popravi brke in re- če: „Jaz se vojskujem za čast!“

„Dobro“, mu odgovori Črnogo- rec, „vsak se bojuje za tisto, kar mu manjka“.

Najlepša Božična darila ter okraske za božično drevo (lastni, sveži specijalni izdelki) se dobijo po **konkurenčni ceni** samo v **slastičarni SIDONIJA NOVAK, Murska Sobota.**

MIR LJUDEM NA ZEMLJI . . .

Fr. Ksaver Meško.

Božičnica.

Zvezda prejasna nad hlevom blešči,
Jezušček v hlevu na slami leži,
zbor pastirjev pred njim kleči —
pojdimo k njemu še mi!

Mati Marija v sreči drhti,
Sveti Jožef strmi in molči,
Dete iz jaslí milost deli —
prosit hitimo je vsi!

Našim občinam za Božič.

Ko smo lansko leto prišli z oktoberskimi volitvami do združenih občin, prevzele so te velike in težavne naloge, katere bodo morale polagoma reševati, da bo njih delo koristilo ne samo premožnejšim občanom, ampak tudi najbednejšim. Ravno Kristusovo rojstvo v bethlehemski štalici nas sili k reševanju socialnih vprašanj, saj je bilo rojeno božje dete za vse človeštvo, še posebno pa za brezdomce, za gluhe in slepe, bolne, pohabljenе in gladne. To dejstvo je v človeški zgodovini napravilo velikanski preokret, ki je reformiral družabne odnose in čim tesneje približal sloje. Kakor je ta reforma izjednačila v začetku vrednost moža in žene, razširila se je po širokem svetu in zahtevala socialne pravičnosti med gospodujočim in podložnim. Res je, da takega izjednačenja ni mogoč svet, saj tudi naravni zakon ne pozna enakosti. Njen najvišji zakon je odvisnost. V odvisnosti živimo vsi; v odvisnosti je celo naše življenje. Le božji sin ni prišel na svet radi odvisnosti. Prinesla ga je ljubezen, katero je delil vsem, ki so ga klicali. In svet je danes potreben ljubezni, sočutja in podpore. Vsaj nekoliko Kristusove ljubezni bi moral imeti vsak izmed nas, prav posebno pa združena občina zato, da bi jo delila gladnim in osirotelim občanom. Ako bi dobro pojmovali Kristusovo ljubezen, ki je preuredila postave, potem bi jih morali tako razumeti, da ne bi smelo biti več beračev in drugih sirot na svetu. Občina bi jim morala poskrbeti stanovanja, obleke in hrano. Če sar ni mogla storiti mala vesica, to mora biti današnji občini dolžnost. Občinski odbor mora biti odbor dela, stvarjenja in volje. To stvarjenje mora iti za enim ciljem, za napredkom in za socialnim zboljšanjem, ki bi preuredilo današnje bednostne razmere in dvignilo sirote s srcem bethlemske ljubezni.

Božič v Primorju.

Čudovito lepa božična slika je naše skalnato Primorje. Mesec obseva bistro Sočo in bajno šumenje njenih valov odmeva kakor tajna in skrivnostna pripovedka v prazničnih hišah prebivalcev Soške doline. Oj, kako jasna nam je ta povest, kako jasen njen šelest. Mlada in poskočna je

kakor devica. V njeni povesti je zakopana naša duša, naša ljubezen in naš Božič. V njeni povesti je naša mladost, v njej je naš up.

Pero se ti ustavlja, ko pišeš o tej povesti in solza britkega spomina ti kane, ko misliš na njo. Še je povest, a žalostna in brez Božiča. Kam ti plavajo tvoje misli, sinko? Preko svobodnih vrhov, tja daleč v nekdanji mirni planinski raj hiti tvoja duša. Ali povest je zakleta, že leta in leta jo obletavajo črni gavrani. Zdi se mi, sinko, da so nesli našo povest v črni grob . . . Mi pa plakamo v božični noči za njo. Umrli je naša povest, umrl je naš Božič. Na tebi je sinko, da obudiš to povest in vrneš nam Božič.

Radivoj Peterlin-Petruška

Božični sonet.

Pripeljal se v saneh je gost božični,
zvené, drhté srebrni mu kraguljčki,
z nebes pa sneg kot biserni metuljčki
se siplje, v praznični obleki lični,
da sprejme ga zaljubljena narava;
done nasproti mu zvonovi: Slava!

Pozdravljena, ti Božič rdečelični
vsa v smehu, šumu kakor polni uljčki,
blešče zobje, oči se ti: draguljčki
v opravi rožnih ust, črnin resničnih,
vsa praznična je tvoja polt snežena,
oddaleč mrzla, blizu tak ognjena.

Veselje rajsko, kadar v srepi mraz
tak živi, sladki Božič pride v vas.

Za naše malčke . . .

Bethlehemijski Jezušček je pomagal.

V skromni in siromašni hišici je živela mati, ki je imela tri otročičke. Mož ji je umrl nekje v Ameriki. Odšel je v svet, a tam ga je zasulo v rudniku.

Siromašni ženici je ostala kot edino premoženje majhna kravica, ki je dajala hrano številni družini. Otroci so se zavedali, da jim je kravica prva dobrotica, pa so jo tudi lepo redili in negovali. Kako so se veselili, ko je prinesla mamica poln žetlar mleka iz hleva. Še maček je veselo zagodel, ker so tudi njemu napolnili skledico pod mizo.

Nekaj dni pred Božičem pa je kravico nekaj napelo. Dva dni se je premetavala v hlevu, tretji dan pa je poginila. Z njo je zginilo poslednje upanje ubogi ženici. Jokala je in zdihovala, ko je zrla v temno bodočnost. V tej žalosti je prišla božična noč, sveti večer, ki prinaša srečo in mir ljudem na svetu. Ljudje so odhajali k polnočnici. Sneg je škripal pod nogami in svetle zvezde so oznanjale čudež v Bethlehemu. Težko je bilo materi, zakaj vsako leto je šla k polnočnici, le letos ne more radi objokanih oči. A zakaj bi ne šla? Skrila se bo v cerkvi za stebrom, da ne bodo videli ljudje njene objokanega obraza. Hrepenenje po detetecu v jaslích jo je gnalo v cerkev. Ko je uzrla Boga v jaslích, je sklenila roki in zaprosila: „Sladko nebeško dete! Pomagaj mojim otročičem, da ne poginejo od lakote.“ Videlo se ji je kakor bi dete pokimalo in obljubilo pomoč. Vrnila se je vesela domov in ni več mislila na žalost.

Ko pa drugo jutro vstane, zasliši pred vratmi šum. Kaj neki more biti to na sam Božič? Počasi odpre in zagleda moža, ki drži za vrv kravo. Začuden ženi reče: „Nekdo mi je izročil kravo za vas. Vaša je, a ne vprašajte po dobrotniku, ker njegovega imena ne boste nikdar znali.“

Na sveti večer.

V nizki sobi vidim kup otrok,
pred jaslíci zbranih v polukrog,
a babica o Jezusu jim pravi.

Pozorno stiska glavica se h glavi
in iz oči plamti jim ogenj čist.
In zdi se mi: nad njimi straži Krist...

Deklica in punčka.

Živela je mamica, dobra kakor vse. Ali ta je bila sirota. Imela je pet let staro hčerkico Liziko, ki je kaj rada klepetala, saj se ji je jezik komaj razvezal. In sta šli z mamico v mesto po opravkih. Mala Lizika se je zamaknila v veliko izložbo, v kateri so bile punčke kakor žive, s srebrnimi laskami in lepimi očkami. Kakor angelčki v nebesih so bile. „O dobra, sladka mamica! Kupi mi punčko!“

„Ej Lizika! Punčka je draga, a midve pa sva ubogi in sami na svetu.“

„Glej, samo te kodrčke, kako se blišče, menim, da še angelčki v raju nimajo lepših.“ „Ne morem, o dete, ustreči tvoji želji — ne morem je kupiti.“

Odšli sta domov, a mali ni šla punčka iz glave.

Bilo je pred božičnimi prazniki, ko je legla Lizika v posteljo in obležala. Obolela je in huda vročica jo je kuhala. Bledlo se je sirotici in njena vsaka druga beseda je bila: punčka. Da bi jo potolažila, je mamica na sam Sveti post odprla omaro in privlekla iz nje edino bogastvo, zlati križec, ki ga ji je podarila birmanska botra. Za ta križec je kupila Liziki punčko, tisto lepo z zlatimi kodrčki. Oživel je mali bolnici oko, ko je pritisnila poljubček na zlate laske. „Angelček moj,“ je rekla in stisnila z ročicama punčko. Angelček je res prišel, rahlo prijel Liziko za roko in jo odpeljal na Sveto noč k Jezuščeku v nebesa.

Uzunovičeva vlada odstopila.

18. decembra sta kmetijski minister Dragotin Kojić in zunanji minister Bogoljub Jevtić podala ostavko na svoja ministrska položaja.

Ministrski predsednik Nikola T. Uzunović je 18. decembra opoldne podal kraljevemu namestniku ostavko vlade.

Novo vlado sestavlja g. Bogoljub Jevtić.

Rekonstrukcijo jugoslovenske vlade na nacionalni in liberalnejši podlagi je sprejel g. Bogoljub Jevtić.

Jevtičeva sestava nove vlade bo igrala na mednarodnem področju značilno vlogo.

V. B.

Kužne bolezni.

Izmed mnogih bolezni, ki jim je podvrženo človeško telo, je precejšnje število takih, ki prehajajo od enega človeka na drugega in so torej nalezljive. Ako zbolí v kakem kraju človek na kaki nalezljivi bolezni, dobi lahko od njega isto bolezen vsa njegova okolica. Vse nalezljive bolezni pa niso človeku nevarne in mu nekatere ne store nobene škode. Nekatere pa so zelo nevarne, ker zastrupijo človeško telo. Te se imenujejo *kužne bolezni*.

Vsak slučaj obolenja, ki se nam zdi, da bi utegnil biti kužna bolezen, je naznaniti nemudoma županstvu, bližnjemu zdravniku ali sres. načelstvu. Bolezni, ki jih je treba naznaniti, so v našem kraju po največkrat sledeče: 1) Škrlatica, 2) Difterija (davica), 3) Griža, 4) Porodniška davica, 5) Koze (osepnice), 6) Smrkavost, 7) Steklost.

Vsako kužno bolezen, ki se je pojavila, je le tedaj mogoče v kali zatreti, ako se takoj, ko zbolí v eni hiši eden ali več ljudi, ukrenejo vse varnostne odredbe. Takega bolnika je treba takoj ločiti od drugih ljudi.

Razkužiti je treba vse izmečke in otrebke, perilo, obleko, pohištvo in bolnikovo sobo. Bolnika je treba poslati takoj v bolnico, kjer mu v cepljenju, nastalo bolezen v kali zatrejo. (Dalje sledi.)

KMETIJSTVO

Jožef K.

Pretakanje sadjevca.

Mnogokrat slišamo pritožbe, da sadjevec ni stanovit, in da se posebno rad pokvari na poletje, ko pritisne vročina. Kvarjenje ima razne vzroke, vendar je največkrat krivo to, ker sadjevca ne pretočimo. Kar hočemo hraniti za poletno rabo ali celo za prodajo, moramo brezpogojno v pravem času pretočiti. V nekoliko vrsticah hočem navesti, zakaj je to potrebno, kdaj in kako se izvrši.

Ko mošt pokipi, se kipele glivice in različni drobci od sadja ter še nekatere druge snovi vsedejo na dno. Sadjevco se očisti, goščava na dnu so droži. Čez zimo, dokler je hladno, ostanejo droži pri miru in sadjevcu nič ne škoduje. Ni pa prav, ako ostane čista pijača na drožeh čez pomlad. Kipele glivice so živa bitja. Rade začno odmirati in se razkrajati (gniti). Razkrojene se dvignejo in zmešajo s čisto tekočino, ki se skali in pogostokrat popolnoma pokvari, da ni užitna. Da se izognemo tej nevarnosti, je treba pravočasno ločiti droži od čiste tekočine. Ker pa droži ne moremo vzeti izpod sadjevca, moramo sadjevec odtočiti iznad droži. To je pretakanje.

Najugodnejši čas za pretakanje sadjevca je od konca novembra do februarja. Navadno pretakajo tako, da točijo sadjevec v škafe in ga zli-

vajo v drug sod. To je najbolj razširjen, a tudi *najslabši način pretakanja*. Preprečiti je treba, da sadjevec ne pade iz viška v škaf, ko ga točimo iz soda in da ne pada z lija na dno, ko ga vlivamo v drug sod. Kajti sadjevec ne sme priti preveč v dotiko z zrakom, ker mu v nasprotjem ravnanju uide večina ogljikove kisline. Zaradi te izgube dobi mehkejši, manj prijeten okus in nevešči ljudje mislijo, da izgubi na moči in baš radi tega se branijo pretakanja.

Da ohranimo sadjevcu ogljikovo kislino, ni treba drugega nego da podaljšamo iztočno cev pri pipi, da sega blizu dna škafa, v katerega točimo, in da prav tako podaljšamo cev lija, da sega do blizu dna soda, v katerega vlivamo sadjevec. Tako na lahek način dosežemo, da se tekočina ne razbija in peni, ampak da teče iz soda v škaf in iz lija v sod mimo in ločeno od zraka. Iztočene cevi pri pipi in pri liju podaljšamo s primernima kosoma gumijeve cevi.

Sode, ki jih rabimo pri pretakanju, je treba temeljito pomiti in odpraviti iz njih vsak neprijeten duh.

Kdor namerava sadjevec dalje časa hraniti, naj ima polne sode. V sodih, ki jim veliko manjka, se sadjevec jako rad skisa, zlasti, če je preveč na toplem.

Prekmurski nogomet v letošnjem letu.

Ob zaključku nogometne sezone ko prinašajo časniki tabele in sezname odigranih nogometnih tekem, je prav, če tudi mi pogledamo uspehe prekmurskih nogometašev. Prekmurski nogomet, kot doslej vsako leto, je tudi letos pokazal viden napredek in celo število prekmurskih sportnih društev se je povečalo z novoustalovljenim S. K. Lendavo.

Poglejmo torej uspehe naših sportnikov. Začnimo ab Jove! Mura, ki je tudi letos obdržala hegemonijo, je priborila dobremu glasu prekmurskega sporta nove uspehe. V jesenskem prvenstvu mariborskega okrožja je zasedla prvo mesto pred klubi, ki so bližje sportnih centrov in imajo več prilike do napredka. Mura je v letošnjem letu odigrala 29 tekem, zmagala je 15 krat, 3 tekme je igrala neodločeno, zgubila je vsega 7 krat in to proti prvorazrednim nasprotnikom, zabila je 102, dobila pa je le

58 golov. Poleg prvenstva je dosegla nešteto drugih odličnih rezultatov, tako je odpravila mariborsko Svobodo s 5:1, celjsko Jugoslavijo z 2:1, Gradjanskega iz Čakovca z 2.0, lokalnega rivala Panonijo z 12.0, 12.1 in 11:1, z ljubljanskim Hermesom je igrala 1:1, krasen uspeh je dosegla proti izvrstni graški Avstriji, jesenski prvakinja Štajerske, ter proti drugim slovenskim klubom. Poleg prvega moštva pa je doseglo tudi Murino rezervno moštvo odlične uspehe ter je tudi letos ostalo neporaženo in je od 6 odigranih tekem dobilo 4, 2 pa je igralo neodločeno, zabilo je 21, dobilo pa le 7 golov.

Manj srečnih rok je bila Panonija, ki je v drugem letu svojega delovanja odigrala 13 tekem, zmagala je le 2 krat, dočim je na 11 tekмах poražena zapustila igrišče, zabila je 12, dobila pa je 80 golov. Zmagi je zabeležila proti ptujski Dravi s 3:1 ter rezervi mariborskega Železničarja s 5:2.

Tretji zastopnik prekmurskega nogometa je bil šele pred kratkim ustanovljen, toda v poskusnih tekmah je Lendava pokazala, da bo tvorila v bodoče nov steber prekmurskega sporta. Našteti rezultati naših nogometašev, zlasti pa rezultati Mure, prekašajo uspehe prejšnjih let in vsled tega je upati, da bo novo leto prineslo našim sportnikom nove zmage in uspehe.

Francija - Jugoslavija 3:2 (1:1). V nedeljo je gostovala naša državna reprezentanca v Parizu proti izbrani enajstorici Francoske. Postava naše enajstorice ni bila baš posrečena in temu je v glavnem pripisati negativen rezultat. Kljub temu, da so naši še 7 minut pred koncem vodili z 2:1, se je posrečilo Francozom v silnem finishu izenačiti in končno doseči zmago nosni gol.

Tekme za balkanski pokal. Prihodnje dni priredi grška nogometna zveza v Atenah tekmo za balkansko prvenstvo. Naši ekipe se letos nudi prilika, da si pribori po dveh neuspešnih poskusih dragoceno trofejo in doseže časten naslov, ki ga po znanju in moči brez dvoma zasluži. Nc.

GASILSTVO:

Gasilska župa želi vsem svojim članom srečen Božič in veselo Novo Leto.

Proč z zastarelim aparatom!

Nove razmere v etru zahtevajo moderne "ORION" aparate. Oglejte si jih brezobvezno pri tt. NEMECZ JANEZ v M. Soboti in ne pozabite, da poseduje ta trdka **edino strokovno radio-delavnico v Prekmurju** in da Vam ta jamči za nemoten sprejem, ker ne rabi nikdar nenadomestljivih delov (transformatorji itd.) iz inozemstva, temveč jih popravlja doma ter daje za svoje delo 2 letno jamstvo. Torej kupujte radio samo pri strokovnjaku!

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH

V MURSKI SOBOTO

JAN KIEPURA in JENNY JUGO V VELEFILMU

PESEM ZA TE

Režija: JOE MAY.

Predstave se vršijo:

V NEDELJO, dne 23. dec. ob 1/2 4. uri popoldne in zvečer ob 1/2 9. uri.

V SREDO, 23. DECEMBRA

Tonfilm po znamenitem romanu Cervantesa in operi Massenet-a

DON QUICHOTTE

V gl. vlog.: Fjodor Saljapin. Glazba: Jaques Ibert.

SOKOL

Vsaditev spominskih lip.

Preteklo soboto je Sokolsko društvo v M. Soboti vsadilo dve spominski lipi. Ta staroslovanski obred se je izvršil sicer priprosto, toda nad vse ganljivo.

Ob 3. popoldne so se naraščajniki v spremstvu številnih članov zbrali na sokolskem zemljišču, kjer je bil določen prostor, da se vsadi mlada lipa v čast našemu prvemu starosti Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II.

Brat starosta Pertot je po lepem nagovoru izročil lipo v varstvo naraščajniku Velmarju Zoranu, ki se je v kratkih besedah zahvalil za veliko čast, ki se izkazuje njemu in sokolskemu naraščaju s tem, da se mu poveri varstvo nad mlado lipo, ki bo skupno z njimi zrastle v mogočno drevo:

Pod lipo je bil nato položen pergament, ki bo še poznim rodovom pričal o ljubezni naše mladine do kralja in domovine.

Na pergamentu je napisano sledeče pomembno besedilo:

Petru II. Kralju Mlademu
Iz lipice bo lipa,
mogočna lipa,
iz Sokoliča bo Sokol,
ki se spne do neba višav, da
Čuva Jugoslavijo.

Po tem prvem obredu so člani in naraščajniki odkorakali na letno telovadišče tukajšnjega sokolskega doma. Med dolgo vrsto že vsajenih lip je bil določen prostor, kjer naj bi se vsadila lipa v trajen spomin na našega prvega Sokola, blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja. To lipo je brat starosta po ganljivem nagovoru izročil v varstvo bratu gospodarju, katerega je nadomestil brat tajnik Nišlvec. Tudi tukaj je bil položen pod korenike lipe pergament s sledečim napisom:

Kralju Aleksandru Ujedinitelju
mučeniku-miru
bodi posvečena ta
lipa miru.

Pazi, prečitaj in shrani!**Gene živinski potni listom.**

Mnogokrat nastanejo med ljudstvom nesporazumljenja radi cen živinskih potnih listov.

V naslednjem so navedene vse pristojbine, katere plačajo stranke pri občini ali izdajateljih za živinski potni list.

Pristojbine so sledeče:

- 1.) Živinski potni list kot tiskovina.
- 2.) Takse v kolekih.
- 3.) Občinske pristojbine.

Živinski potni list kot tiskovina stane za vse vrste živali enako in sicer 10 par.

Takse v kolekih so dvojne in sicer državne in banovinske.

Državna taksa znaša:

za vsako svinjo 20 par,
za vsako tele, žrebe, govedo in konja pod 2 leti 50 par,
za vsako govedo in konja nad 2 leti 1 Din.

Banovinska taksa znaša

za vsako svinjo vsake starosti, kakor tudi za tele, žrebeta, govedo in konja pod 2 leti 1 Din.

Za govedo in konja nad 2 leti 2 Din.

Pripomni se, da se za svinje čez 3 komade na enem živinskem potnem listu ne pobira nobena ban. taksa. N. pr. za živinski potni list, izstavljen za 4 ali več svinj se plača banovinska taksa le za 3 svinje, to je 3 Din.

Občinske pristojbine

so določene za ogledni list izdajatelja živ. potnega lista občinsko takso.

Te pristojbine so različne in so jih določile občine same. Znašajo v posameznih občinah, kakor sledi:

V OBČINI	za ogledni list Din.	za izdajatelja Din.	občinsko takso Din
Bodonci	2	0	4
Cankova	0	2	2
Gor. Lendava	1	1	2
Gor. Petrovci	1	2	
	za male živali	1.70	
	za srednje živali	1.40	
	za velike živali	0.90	
Gor. Slaveči	1	2	1.80
Križevci	0.50	2.50	2
Kupšinci	2	2	2
Mačkovci	0.50	0	4
Martjanci	0.50	1	4
M. Sobota	1	0	2
„ okolica	1	1.33	0
Pertoča	1	1.66	2
Prosenjakovci	2	2	2
Puconci	2	1.50	1.50
Rogašovci	1	2.90	0
Štrukovci	0.50	2	2
Šalovci	0.50	2.50	0
Tešanovci	2	0	4
Tišina	1	2	1

Iz vsega navedenega je razidno, da mora plačati stranka pri občini ali izdajatelju za živinski potni list v občinah, kakor sledi:

V OBČINI	za svinjo Din.	za tele, žrebe, govedo in konja pod 2 leti Din.	za govedo in konja nad 2 leti Din.
Bodonci	7.30	8.60	10.11
Cankova	5.30	6.60	8.10
G. Lendava	4.30	5.60	7.10
G. Petrovci	6.—	7.—	8.—
G. Slaveči	6.10	7.40	8.90
Križevci	5.30	6.60	8.10
Kupšinci	7.30	8.60	10.10
Mačkovci	5.80	7.10	8.60
Martjanci	6.80	8.10	9.60
M. Sobota	4.30	5.60	7.10
„ okolica	3.63	4.93	6.43
Pertoča	5.90	7.20	8.70
Prosenjak.	7.30	8.60	10.10
Puconci	6.30	7.60	9.10
Rogašovci	5.20	6.50	8.—
Štrukovci	5.80	7.10	8.60
Šalovci	4.30	5.60	7.10
Tešanovci	7.30	8.60	10.10
Tišina	5.30	6.60	8.10

Slednjič še naj bo omenjeno, da prenos lastnin na živinskem potnem listu (komiširanje) se plača le z drž. takso, ozir. kolekom, ki znaša za vsako svinjo 1 Din. za vse ostale živali pa brez razlike starosti 5 Din. Občina komišira brezplačno.

Ta prenos lastnine si mora preiskrbeti in tudi plačati le kupec, ako se drugače ne glasi kupna, oziroma prodajna pogodba.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Nova uredba o odpiranju in zapiranju trgovin razveljavljena.

Naredba o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic v Dravski banovini (Službeni list z dne 28. novembra 1934 št. VIII. No 3618/14), ki je stopila v veljavo dne 13. decembra t. l. in, ki smo jo objavili v zadnji številki „Murske Krajine“, je sistirana in ostane v veljavi še naprej stara uredba z dne 8. maja 1930.

Uprava Združbe trgovcev
Murska Sobota.

Plenarna seja zbornice za trgovino, obrt in trgovino.

Dne 12. decembra 1934 se je vršila pod predsedstvom g. Ivana Jelačina druga plenarna seja Zbornice za TOI v Ljubljani, na kateri se je obravnavalo o aktualnih vprašanjih našega gospodarstva.

G. predsednik se je uvodoma spomnil smrti viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Omenil je globoko žalost vsega naroda nad smrtjo vladarjevo. Ko je zaklical s svetniki „Slava kralju Aleksandru I.“ je sledil enominutni molk, s katerim se je počastil spomin pokojnega kralja. Sporočil je sklep predsedstva, da naj zbornica osnuje Muzej kralja Aleksandra I. Zedinitelja, in naj v ta namen zbornica odredi iz svojih sredstev vsoto Din 250.000. Predlagala je tudi osnutek „Podpornega fonda kralja Aleksandra I. Zedinitelja“, iz katerega bi

se vsako leto izplačevale podpore onemoglim in siromašnim pripadnikom naših stanov v znesku Din 25.000. Plenum je pravilnika za obe ustanovi soglasno sprejel. Poslana je bila tudi vdanostna brzojavka kralju Petru II. ter pozdravni brzojav trgovinskemu ministru.

Predsednik Jelačin je nato podal predsedstveno naznanilo, da je banska uprava odobrila proračun za leto 1934, nadalje računski zaključek za leto 1933. Nadalje, da je trgovinski minister odobril na zadnji seji sveta dne 22. marca t. l. sklenjeno izpremembo zborničnih pravil. Po tej odobritvi se število članov gostinskega odseka poveča od 8 na 10 ter s tem število članov zborničnega sveta od 56 do 58 svetnikov. Ministrstvo je odobrilo tudi pravilnik za zbornično razsodišče. Nadalje se je konstituirala uprava zborničnega pokojninskega sklada na svoji seji, dne 25. aprila t. l. Zbornica je predložila tudi načrt volilnega reda ministrstva. Banska uprava je v smislu zakona o srednjih trg. šolah odobrila otvoritev abiturientskega tečaja Zbornice za TOI na Državni trgovski akademiji v Ljubljani, organizacijski statut za ta tečaj in učni, disciplinarni ter izpitni red. Abiturientski tečaj upravlja 5 članski odbor. Zbornica je tudi imenovala prisodnike za obrtno in obrtno-priizivno sodišče.

Nato poroča g. Jelačin o gospodarskem položaju, da je danes težko podati sliko gospodarskega kaosa, v katerem živimo. Ako je bilo kedaj izvajanje nalog Zbornice težko, je gotovo v sedanji dobi, ko moramo dan na dan ugotavljati, da bi se dale neštivilne neprilike lahko preprečiti in ovire odstraniti, ako bi se upoštevali naši utemeljeni predlogi. Posledica vedno večjih javnih dajatev in vedno večje utesnitve in poslovne negotovosti je vedno številnejše odjavljanje obratov. V zadnjih dveh letih je bilo 5246 odjav trgovskih obratov in 6600 odjav obrtniških podjetij. Množe se pa vrste ljudi, ki brez oblastne prijave izvršujejo trgovino in obrt, katerih število je naraslo že na okrog 10.000. Najtežje pa nastaja še le sedaj, ko se vsa teža davkov zvrča na še preostale obrate. Trgovini škodujejo zadrage, pa tudi prodajalne industrijskih podjetij.

Davčna reforma je dala zborničnemu uradu veliko posla, ker so bili na eni strani nejasni davkoplačevalcem mnogi predpisi, na drugi strani pa so izvršilni organi tolmačili mnoge odredbe po svoje, posebno glede računskih takse in davčnega minimuma za pridobitino. O rezultatih intervencij pri davčnih upravah, finančnemu ravnateljstvu, pri odposlanstvu finančnega ministrstva je dejal, da so ponekod davčni odbori skušali prilagoditi ocene dejanskemu prometu, toda da za večino je po mestih davek povečan.

Z ozirom na nalog trgovinskega ministrstva je zbornica sklenila, da revidira tarife o zborničnih taksah, ki so bile sprejete na plenarni seji 23. decembra 1933. Vse obrtniške takse

se po tem znižajo za eno tretino. Taksa za preselitev obrata se zniža za polovico. Takse za trgovinske in industrijske obrate ostanejo nespremenjene.

Plenum je soglasno sprejel zbornični proračun za leto 1935. Proračun znaša v potrebščini 3.015.238 Din ter s kritjem 3.076.000. Da se doseže preračunjeno kritje, bo znašala doklada na pridobitino ter davek družb, ki so obvezane javno polagati račune 80%, dočim je znašala doslej 100%. Zniža se tudi doklada na 50% minimalnega davka po drugem odstavku čl. 86 zakona o neposrednih davkih od 100% na 80%. Zbornično predsedstvo pa se pooblašča, da predpiše podjetjem, katerim je davek odmerjen po drugem odstavku čl. 86., v slučaju potrebe dopolnilno doklado.

ZA GOSPODINJE

Koline.

Drobovje za klobase: glavo, noge, pljuča, srce, želodec, kožo i. t. d., dobro skuhamo in z okroglim nožem dobro sesekljamo. Nikdar drobovine ne meljimo z masnim strojem. Ješ-prenj, ki ga pridevamo, dobro skuhamo, z zadostno množino vode. Riž in kašo pa le obarimo, to je napol skuhamo. Ko je žito primerno kuhano, ga oblijemo z mrzlo vodo, da se ne sprime in ohladimo. Kri moramo vedno precediti. Kot dišave uporabljamo: poper, majoran, orešek, piment, dišeče klinčke, tudi cimet, na masti prepraženo čebulo in česnovno vodo, nikdar česna samega. Česnovno vodo pripravimo takole: sesekani in s soljo strti česen denemo v posodo, polijemo s toplo vodo, pustimo nekaj časa stati in precedito. Čeva peremo z največjo natančnostjo, ker dostikrat slaba oprava čeva pokvari okus vsej klobasi. Krvavice: 2 l svinjske krvi, 1/2 l mleka, 1/2 l juhe, 15 dkg čebule, 5 dkg masti, 40 dkg sveže slanine, sol, poper, majoran. Kri, mleko, juho, na kocke zrezano slanino, sesekljamo in prepraženo čebulo dobro zmešamo, osolimo in odišavimo s poprom in majaronom. To zmes nadevljemo v črevo, dobro zašpilimo in skuhamo. Krvavice pečemo lahko takoj, ko so kuhane, boljši pa so, če jih prej ohladimo. Za to zmes rabimo približno 2 m čev. Tej zmesi lahko pridenemo tudi nekaj riža, seveda moramo potem še razredčiti z juho in zabeliti.

Jetrnice. 1/2 kg svinjskih pljuč, 1/8 kg srca, 1 svinjska ledica, 15 dkg vranice, 3/4 kg svinjskih jeter, 1 noga, 1/2 glave, juha, 10 dkg čebule, 3 dkg masti, sol, poper, orešek, majoran, limonina lupinica, česnova voda. Zgoraj navedeno drobovje skuhamo in drobno zrežemo. Nato odišavimo s prepraženo čebulo, poprom, oreškom, majoranom, drobno sesekljano limonino lupinico, česnovno vodo in osolimo. Zalijemo z juho, v kateri se je kuhalo drobovje, da dobimo primer-no gostoto. Dalje postopamo kakor pri krvavicah.

Vesele božične in novoletne praznike želi vsem cenj. odjemalcem

tt. ŠTIVAN ERNEST
trgovec
MURSKA SOBOTA.

Najcenejša zaloga radio aparatov vseh vrst. Najnovejši **HORNYPHON** baterijski aparati na 3 in 6 cevi, 2 Voltno akumulatorsko grijanje. Aparati za izmenični tok, Trix 3+1, Mascot 4+1, Rex 5+1 in Olympic 9+1 cev. Rabljeni po najnižji ceni. Različni šivalni stroji že od Din 1900 naprej. Pisalni stroji, novi in rabljeni. Kolesa, gramofoni, foto-materijal i. t. d.

Vesele božične praznike ter srečno in blagoslovljeno novo leto žele

vsem svojim odjemalcem, članom in prijateljem naslednje tvrdke:

HIRSCHL FERID ravnatelj Kreditne banke d. d. Murska Sobota.	<i>Josip Benko</i> narodni poslanec <i>Murska Sobota</i>	Heklič Štefan trgovina z železnino Murska Sobota	HAHN IZIDOR trg. s papirjem in šolskimi potrebščinami PREKMURSKA TISKARNA Murska Sobota.
TIVAR ODJELA poslovodja Preiss Adolf Murska Sobota			
BANFI JOSIP gostilničar Murska Sobota			
GAŠPAR JOŽEF trg. z mešanim blagom Murska Sobota	NOVAK SIDONIJA slaščičarna Murska Sobota	BENČEC FRANC knjigarna in papirnica Murska Sobota	BENKIČ JANEZ gostilničar Murska Sobota
Funkcionarji PREKMURSKÉ BANKE D.D. Murska Sobota		VELETRGOVINA ASCHER B. IN SIN MURSKA SOBOTA	
ČEH FRANC trgovina z mešanim blagom Murska Sobota	KEMÉNY MARKO „Brezalkoholna restavracija“ Murska Sobota	BRUMEN JOŠKO Podružnica „Peko“ čevljev Murska Sobota	Faflik Alojz hotelir in kavarnar „Krona“ Murska Sobota.
	BENKO ŠTEFAN krojač Murska Sobota	FRIM L. trg. železnine Murska Sobota	
ŠERUGA JOSIP krojač Murska Sobota	BRATA BRUMEN trgovina z mešanim blagom Murska Sobota	KUHAR ŠTEFAN mlinar Puconci	SOČIČ FRANC kavarnar Murska Sobota

JOS. BENKO

tovarna mesnih izdelkov in hladilnica

Murska Sobota

TON-KINO DITTRICH Murska Sobota.	KOHN SAMUEL veletrgovina Murska Sobota.	ČACINOVIČ EMERIK gostilničar Rakičan	VUKAN GÉZA mesar Murska Sobota.
Tvornica perila CVETIČ JANEZ Murska Sobota.	<i>KREDITNA BANKA D. D.</i> <i>Murska Sobota.</i>		HEIMER EUGEN in ARNOLD trgovina z mešanim blagom Murska Sobota.
			BATA D. D. Murska Sobota
CÖR ANA trg. z usnjem Murska Sobota	OBČINSKA HRANILNICA MURSKA SOBOTA		BRATA ŠIFTAR in HAHN veletrgovina Murska Sobota
FLISAR JOSIP strojno mizarstvo Murska Sobota			
URSULESKU PETER brivski salon za dame in gospode Murska Sobota.	BAC LUDVIK hotelir Murska Sobota	ČERNJAVIČ ALEKSANDER Kolodvorska restavracija Murska Sobota	KUKEL KAROLY krojač Murska Sobota

Gumena obuća - prava obuća za kišu, blato i sneg

25.-
Za dječake Din. 29.-

69.-
Celogumene toplo-postavljene.

39.-
Za gospodje.

29.-

79.-
Za dječake Din. 79.-
Za odrasle Din. 99.-

Uz svaki par gumenih čizama tražite prozračan lufa uložak

Blato

Izjava.

Podpisani izjavljam, da sem plačnik nobenih dolgov, bi jih naredila moja žena moje ime.

ŠKALIČ ŽELJKO
šol. uprav.
v Moravcih.

Preklic.

Podpisani Lulik Mihael Roza, roj. Hauzer, pekarja v Rogaševcih tem potom preklicuje vse žaljive besede, ki so se širila v poletju tega leta neresnične o gosp. Obalu Evgenju mlinarju v Pertočah in se za hvaljujega gosp. Obalu, da odstopil od sodnega prego proti nama.

LULIK MIHAEL I.
LULIK ROZA I. r.

NEMECZ JANEZ, M. SOBOTA.

Dobavimo aparate
vseh znamk po
brezkonkurenčnih
cenah.

Brezobvezno predvajanje aparatov.

Prodaja na 12 mesečne obroke.

Za vse aparate 2 letno jamstvo.

Baterijski aparati „Class B“
(z minimalno porabo toka)

Edina strokovna radio- delavnica v Prekmurju.

Moderniziranje aparatov!

Polnjenje akumulatorjev!

Vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znancem
želim vesele božične praznike ter srečno novo leto!

Oda se stavbena parcela v Mur-
ski Soboti, Benkova ul.
DITTRICH EDUARD, MURSKA SOBOTA.

Ob Radgonski cesti se odda v najem stanovanje s 4 sobami, kuhinjo, kopalnico in s shrambami. Istotam se odda v pritličju z 2 sobi, kuhinjo in shrambo. Zglasiti se pri BABIĆ FRANC-u, Grajska ul. šte. 6.

Proda se gostilna

s konvencijo

in 2 orala zemlje. Hiša zidana. Odda se tudi v najem. Več se polzve pri

POLLAK ŠAMUEL

MURSKA SOBOTA, ZVEZNA ul. 2.

HAJDINJAK GUSTINA iz Rogaševci, VAVRI MIHA iz Sotine, kateri se točasno nahajata v Franciji, želita vsemu prebivalstvu Vel. občine Rogaševci, kakortudi vsem Prekmurcem vesele božične svetke in srečno novo 1935 leto.

Vsem prijateljem želi
vesele božične prazni-
ke in srečno novo leto
1935.

S. K. MURA

1 konvencijski kravar
se sprejme s 1. januarjem 1935. na
marofu Polanci (Krajna).

V najem se odasta stanovanj

s 1. januarjem in sicer eno na Lendavski šte. 44, sestoječe iz dveh sobic, kuhinje, drvarnice in z vrtom. Na razpolago je t. klet in podstrešje, — drugo v Grajski ul. šte. 5. obstoječe iz: ene sobe s kuhinjo, s shrambo, kletjo in vrtom. — Oglase se je pri lastniku obeh stanovanj, LANSČO FRANC-u, na Lendavski cesti 5.

HIS MASTER'S VOICE RADIO APARAT

prednjačijo v vsem.

Prepričajte se!
Obiščite nas!
Odlične RCA cevi ve-
no v skladišču!
Popolna oskrba
lastni mehanični
delavnici!

**Selektivnost! Prijeten zvo-
Malenkostna poraba toka!**

DITTRICH EDVARD

MURSKA SOBOTA.

Zahvala.

Ko se je poslovil od nas naš ljubljani soprog, brat in stric, gospod

BRAUN ALOJZ

pekarski mojster in posestnik

smo od vseh strani sprejeli številne izraze sočutja, kar nam je lajšalo žalost. Hvala vsem, ki so darovali prekrasne vence in cvetje, vsem društvom, ki so se udeležili pogreba ter spremili pokojnika k večnemu počitku.

M. Sobota, 18. 12. 1934.

Žalujoča soproga
BRAUN ALOJZIJA.